

УВОД

У последње двије деценије XX вијека свијет се суочио са кулминацијом специфичног облика тероризма-самоубилачки тероризам. Ријеч је о облику тероризма који својом бруталношћу и аморалношћу превазилази све досадашње облике тероризма. Ескалација овог облика насиља и популарности коју има међу присталицама самоубилачког тероризма даје му посебну негативну конотацију. Друштва су постала све рањивија на моћ фанатичког појединца који ради остваривања постављених имагинационих циљева, заједно са собом води у смрт десетине, стотине па и хиљаде, најчешће, недужних цивила. Држава трпи посљедице самоубилачких терористичких напада, док се истовремено свијест грађана све више оптерећује овом појавом. Тако су терористи или бомбашаи самоубице постали једно од најефикаснијих терористичких оружја и често незамјенљив облик дјеловања терористичких организација. Такође тероризам представља глобалну претњу за свијет и једновремено са тим потребно је изградити адекватан систем заштите од самоубилачких напада терориста. Евидентно је да самоубилачки тероризам представља глобалну претњу и због тога је потребно изградити адекватан систем заштите од носилаца самоубилачких терористичких напада. Самоубилачки тероризам у данашњем облику појавио се 80-тих година у Либону, Кувајту и Шри Ланки. Током 90-тих долази до постепеног ширења самоубилачког тероризма и он захвата Израел (Западна Обала и Појас Газе), Египат, Индију, Пакистен, Авганистан, Панаму, Алжир, Руску Федерацију (Чеченија, Северна Осетија, Дагестан), Теђикистан, Аргентину, Турску, Танзанију, Кенију, Јемен, Индонезију, Саудијску Арабију.

Од почетка XXI века самоубилачким тероризмом обухваћене су и САД, Француска, Перу, Тунис, Колумбија, Ирак, Мароко, Филипини, Узбекистан, Шпанија и Финска. У почетку самоубилачки тероризам примјењивао се неселективно и појединачно, да би касније терористичке организације почеле да разрађују посебну самоубилачку тактику, коју карактерише масовност и систематичност. Уочљиво је да самоубилачки тероризам угрожава већи број држава у свим регионима.

1. СУШТИНА САМОУБИЛАЧКИХ ТЕРОРИСТИЧКИХ НАПАДА

Суштина напада терориста самоубице, у најопштијем смислу, састоји се у томе да непосредни извршилац свјесно гине ради остваривања постављених циљева. Тако се терориста самоубица истовремено појављује као ефикасно средство и начин извршења терористичког акта. У позадини оваквих терористичких напада, налазе се разне терористичке организације, које у потпуности и у детаље испланирају терористички напад. Бомбаш самоубица је у суштини посљедња карика у том организационом ланцу, у који је укључен читав низ актера, почев од вјерских вођа, наредбодаваца, идеолога, сарадника, помагача и других лица исте или сличне оријентације, који непосредно не изводе терористички напад, али без чијег учешћа и помоћи самоубилачки напад не би могао бити изведен. Међутим успех целе операције директно зависи од смрти починиоца. Извршењу самоубилачког напада предходи низ операција у које су укључени припадници терористичких организација, од којих непосредно зависи реализација самоубилачког акта. прва у низу операција је доношење одлуке о предузимању самоубилачких напада. Ова одлука, обично се доноси на највишем нивоу и позната је само ужем кругу

људи. Да није реч о нимало једноставном задатку говори и податак да се део руководства Хамаса противио одлуци о употреби самоубилачког тероризма 1983 године. Тако је шејх Фадлалах имао приговоре правне природе позивајући се на забрану исламским верницима да себи одузму живот. Међутим самоубилачки напади су били толико делотворни у протеривању странаца из Либана, тако да није било ратлога да се то не учини. Руководећи дио (штаб или комитет) терористичке организације преноси одлуку о извршењу терористичких напада на субјекте у терористичкој организацији који су задужени за обезбјеђење. Потом се приступа организовању и планирању конкретног самоубилачког напада. Субјекти за обезбјеђење унутар терористичке организације имају задатак да: изаберу циљ напада, прибаве што више података о жртви напада, изаберу припаднике властите организације или друга ица која ће извршити самоубилачки напад (физичка, психичка и стручна обука), одреде начин извршења самоубилачког напада, припреме експлозив и друга средства извршења, обезбједе транспорт бомбаша на мјесто извршења напада, спрече инфилтрирање служби безбједности у властите редове, обезбједе редовне изворе финансирања конкретног напада, а касније финансирање породица бомбаша самоубице као и омасовљење и популарисање овог облика тероризма. У оквиру ових припремних радњи посебно мјесто заузимају психолошка и стручна припрема кандидата за самоубилачки напад. Извршење самог напада зависи од успјешне психолошке обуке. Ова психолошка обука представља својеврсан притисак на свјест бомбаша самоубице, којим се код њега ствара уверење о сврсисходности самоубилачког напада који ће да предузме. Прво се бомбашу самоубици указује на актуелну ситуацију подсећајући га на угроженост и патњу његових сународника, потом му се обећава финансијско збрињавање породице и на крају стварање код њега увјерења у бољи живот у рају, после смрти. Овај психолошки тренинг је комбинација вјерских и духовних метода. Лепеза ових метода је врло широка, тако на пример они се полажу у отворене гробнице, одевени у бијели покров са капуљачом на глави и ту проводе сате како би се навикли на „утјеху и тишину смрти“. Резултати су очигледни, кандидати се постепено повлаче дубоко у себе, постају све религиознији, посвећују се вјери и молитви и чекају вријеме да постану „жива бомба“. Нарочито је значајна и стручна обука од чије успјешности зависи извршење напада. Стручна обука, коју изводе искусни инструктори, подразумева обуку у руковању експлозивом, оружјем и другим средствима погодним за извршење самоубилачког акта, управљању превозним и пловним средствима па чак и управљање авионом. Терористичке организације поклањају знатну финансијску пажњу овој врсти обуке. То показује и чињеница да су терористи који су извршили терористички напад на САД-е 11.09.2001. године прошли комплетну обуку летења у најскупљим приватним авио-школама. Пажња се такође поклања и начину живота бомбаша самоубице, тако да они морају строго да воде рачуна о свом начину живота да не би привукли пажњу служби безбједности. Послије предузимања напред наведених припремних и организационих мјераи радњи приступа се посљедњој фази, извођењу самоубилачког терористичког напада. Након вишенедељних припрема (психолошкох и стручне обуке) бомбаши самоубице се обично добровољно јављају за извођење самоубилачког терористичког напада. Потенцијални бомбаше одабирају за конкретну мисију само неколико дана или чак сати пре напада. Будућим бомбашима самоубицама забрањује се да се опросте од својих породица, како не би довели у питање извршење

самоубилачког терористичког напада. Зато је чест случај да породице пријаве њихов нестанак, да би после неколико дана сазнали за самоубилачки терористички напад и њиховог члана као извршиоца. Одабраног бомбаша самоубицу сарадници потом одведу на сигурно место где видео камером забиљеже његову изјаву којом потврђује да својом вољом постаје бомбаш самоубица и изражава своју оданост конкретној терористичкој организацији. Постоје и случајеви групног снимања и заклињања будућих бомбаша самоубица. Тако је на ТВ програма Хезболаха из Либана 15. априла 1996 године, приказано 70 добровољаца у униформама, са експлозивом обавијени оо тела. Лица су им била обојена у црно а преко чела су носили зелене траке на којима је писало “нема другог Бога од Алаха“ и сви су љубили кура и изговарали заклетву “Кунемо се крвљу своје дјеце да цемо разњети сопствено тело како бисмо уништили наше непријатрље Израел и Америку. У овој фази посебан акценат се ставља на начин доласка до мјеста извршења самоубилачког напада. Постоје различити модалитети приласку мјеста напада и системи везе који се користе а у основи свих њих је конспиративност. Неопажен начин приласка објекту представља кључ успјеха цјелокупне акције. Познати су примјери из праксе када су самоубилачки напади пропали управо из разлога окривања намјеребомбаша самоубица. Међутим у већем броју случајева овакви напади завршавају његовом успјешном реализацијо

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com